

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ

TIBBİ MİKROBİYOLOJİ 1 LABORATUVARI TEST REHBERİ

HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Birsen MUTLU

Doktor Öğretim Üyesi Emel AZAK

Doktor Öğretim Üyesi Özlem GÜLER

Lab. Tek. Ayşen POLAT ÇUVALCI

Lab. Tek. Zeynep Ezgi SAYMAZ

1. TEST İSTEMİNE YÖNELİK KURALLAR

- Test girişleri ilgili poliklinik ve servis hekimleri tarafından HBYS (hasta bilgisi yönetim sistemi) üzerinden girilerek yapılır.
- Hastanın klinik sürecinden sorumlu hekim, istem sırasında hastayla ilgili gerekli bilgileri eksiksiz doldurmalıdır.
- Gerekli bilgiler, hastanın adı soyadı, istemi yapan hekimin adı soyadı, istemin yapıldığı tarih ve saat, numunenin ve testin adı, numunenin alındığı tarih ve saati, hastanın ön tanısı, antibiyotik kullanıp kullanmadığı, antibiyotik kullanıyorsa antibiyotiğin adı vb.dir.
- Test girişleri yapıldıktan sonra eklenilmesi istenen test varsa hekimin laboratuvarı arayıp bilgilendirmesi gerekir.
- Klinik yorumu etkileyecek hastaya ait özel bilgiler varsa belirtilmelidir.

2. TIBBİ MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI'NDA TEST SONUÇLARINA ETKİ EDEN FAKTÖRLER:

- Örneğin usulüne uygun olarak alınmaması,
- Örneğin doğru yerden alınmaması,
- Örneğin usulüne uygun olarak taşınmaması,
- Kültür örneğini hasta antibiyotik kullandıktan sonra alınması,
- Örnek alındıktan sonra, laboratuvara uygun zamanda ulaştırılmaması,
- Hasta bilgilerinin eksik ya da yetersiz olması.

3. NUMUNE ALIMI İLE İLGİLİ GENEL KURALLAR

- Klinik örnek alma işlemi yapan personel, işlemden önce mutlaka önlük giymeli, ellerini "Hijyenik El Yıkama ve Eldiven Giyme talimatına" göre yıkamalı ve mutlaka eldiven giymeli, gerektiğinde maske ve koruyucu gözlük takmalıdır.
- Hasta ve hasta yakını örnek alma işlemi hakkında bilgilendirilir.
- Yatan hastaların, poliklinik hastaların ve acil servisteki hastaların klinik örnekleri üzerinde mutlaka hasta kimlik bilgileri örneğin nereden alındığı saat ve tarihi yazılmalı, sızdırmayan örneğe uygun steril kap veya tüp içerisine alınır.

- Klinik örnekler uygun zamanda, uygun anatomik bölgeden, uygun teknikler ve malzemeler kullanılarak aseptik koşullarda alınmalıdır.
- Klinik örnekler, örnek kabından taşmayacak ve analize yeterli olacak miktarda alınır. Damlatan veya ağız açık kaptaki örnek gönderilmemelidir.
- Antibiyotik tedavisi başlanmadan önce örnek alınmalıdır.
- Flora içeren bölgelerden örnek alırken kontaminasyon olmamasına dikkat edilmelidir.
- Örnek eküvyon (swab) ile alınacak ise mümkünse en az iki eküvyonla alınır.

3.1 KAN ÖRNEKLERİ ALINMA KURALLARI

- Acil servis ve yataklı birimlerde kimlik doğrulaması yapıldıktan sonra kan alma işlemi gerçekleştirilir. Hekim test taleplerini otomasyon sisteminden yapar ve ayrıca yazılı istemde bulunur.
- Numune alınacak hastanın, örnek kabında ve istem kağıdında kimlik bilgileriyle birlikte, örneğin nereden alındığı saat ve tarihi, hangi servisten alındığı ve doktor kaşesi olmalıdır.
- Hasta başında kimlik bilgileri kontrol edilerek yapılacak işlem anlatılmalıdır.
- Eller yıkanmalı, kan ile temas edilecek her durumda eldiven giyilmeli, tüm gereçler hazır edilmelidir.
- Kol, uygun bir şekilde uzatılmalı ve desteklenmelidir.
- Hematom oluşabileceğinden hastanın kolu kesinlikle bükülmemelidir
- İntravenöz infüzyon yapılan koldan kan alınmamalıdır. Mecbur kalınırsa infüzyon durdurulup 15-20 dakika sonra kan alınmalıdır.
- Siyanoze, ödemli, yaralı, yanıklı, hematumlu bölgeden kan alınmamalıdır.
- Mastektomili kadınlarda memenin alındığı taraftaki koldan kan alınmamalıdır.
- Hemodiyaliz yapılan hastalarda fistül açılan koldan kan alınmamalıdır.
- Venöz kan alımı için öncelikle ön kol iç yüzündeki venler seçilmelidir.
- Yetişkinlerde antekubital fossada kalın ve derinin yüzeyine yakın ven tercih edilir.

3.2 İDRAR ÖRNEKLERİ ALIM KURALLARI

- Laboratuvarımıza başvuran hastalardan idrar örneği alınmak üzere 100ml lik steril idrar kabı verilir. Numune laboratuvarımıza geldiğinde otomasyon sistemi üzerinden tetkik isteminin yapılmış olup (sonda, orta akım, suprapubik idrar/nereden alındığı?) , kap üzerinde hastanın kimlik bilgileri belirtilmelidir.
- İdrar, bakterilerin üremesi için iyi bir ortamdır. Bu nedenle oda sıcaklığında bırakılan idrarın içerisinde üretradan geçen ya da havadan ve çevreden bulaşan bakteriler hızla çoğalırlar. Numune en geç 30 dak içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır
- Orta idrar örneği alınmalıdır.
- **3.2.1. KADINLARDA:**
- Hastaya steril idrar kap ve savlonlu steril bez verilir hasta önden arkaya temizliğini yaptıktan sonra, ilk gelen 10-15 ml. idrarı tuvalete, sonraki 50-70 ml'yi idrar kabına, son idrarı yine tuvalete yapar.
- **3.2.2. ERKEKLERDE:**
- Hastaya kadınlar için anlatılan aynı gereçler verilir ve aynı şekilde hazırlanması söylenir.

- Hasta ilk gelen 10-15 ml. idrarı tuvalete yaptıktan sonra 50-70 ml'yi idrar kabına, son idrarı yine tuvalete yapar.

3.2.3. SONDALI HASTALARDA:

- Plastik torbada birikmiş idrar kesinlikle kullanılmaz. İdrar almak için kataterin torba ile ilişkili ucu çıkartılıp bu kanaldan da idrar alınmaz. Kateterden idrar akımı bir klamplle kesilir. 30 dak kadar beklenir. Lastik katater klempin distalinden (üretraya yakın bir noktasından) alkol ile silindikten sonra enjektör yardımıyla idrar alınır.

3.3 DIŞKI KÜLTÜRÜ VE PARAZİT ARAMA:

- Nonsteril Temiz plastik örnek kabına alınan gaita en geç 1 saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır. içerisinde çok sayıda mikroorganizmalar bulunduğundan bekletilen dışkıda çeşitli kimyasal ve pH değişiklikleri oluşarak kısa zamanda patojenlerin yok olmalarına neden olur. Bu nedenle hemen incelenmelidir.
- İnceleme için bir ceviz büyüklüğündeki dışkı yeterlidir.
- Dışkı tuvalet kağıdı ile alınmamalıdır.
- En az üç gün arka arkaya alınan dışkının incelenmesi protozoonların ortaya çıkarılması için daha uygun olur.

Kültür için;

- Gaita örneği laboratuvara ulaştıktan sonra hiç beklemeden kanlı-EMB agar ve Salmonella(tifo)-Shigella(dizanteri) agara seyreltilerek ekimi yapılır. 24-48 saat sonra değerlendirme yapılır.
- Normal barsak florası çeşitli mikroorganizma içerir. Bunların arasından hastalık yapan patojen bakteriler, dışkı özel besiyerlerine ekilerek ayrılır. Bu patojen bakterilerin başlıcaları *Salmonella* ve *Shigella* türleri ile *Vibrio cholera'* dir. Ayrıca çocuklarda ishal yapan *E.coli'* nin entropatojenik serotipleri de enfeksiyon etkeni olabilir.

3.4 KAN KÜLTÜRÜ İÇİN KAN ALMA TEKNİĞİ

- Kan alma için en uygun yer ön kol iç kısmında yer alan venlerdir. Bulunamıyorsa başka venalardan da alınabilir

- Gerekli malzemeler; %70 lık alkol, %2 lik iyot tentürü, turnike, steril gazlı bez, enjektör, Versa TREK REDOX 1 ve REDOX 2 kan kültürü şişeleri
- Yapılacak şey;
 - a) Hastanın kolu sabit bir yere dayatılır
 - b) Üst kola turnike bağlandıktan sonra kol venaları incelenir. kan alınacak ven palpe edilir Buldukları bölge derisi önce %70 lık alkol ile firiksiyon yaparak silinerek temizlenir kirli alan için gerekirse 2-3 steril gazlı bez kullanılır sonra yeni bir gazlı beze povidonlu %2 lı iyot tentürü ile sürülerek kuruması beklenir
 - c) Kan alacak kişi steril eldivenini giyer ve kan alma işlemini gerçekleştirir.
 - d) Kan kültür şişesini oda sıcaklığında olmalıdır.
 - e) Kan kültür şişelerini etiketlenir.
 - f) Şişe tıpasının üstünü dezenfekte edilir. Alüminyum mührü ya da metal vidalı kapağı çıkarılmaz.
 - g) REDOX 1 ve REDOX 2 EZ Draw 40 ml şişeler 5 ml' ye kadar numune alabilirler.
 - h) Şişe tıpasını iğne ve şırıngayla delerek bu kanı şişedeki kültür ortamına eklenir.
 - i) 4-5 kez alt üst ederek kanı karıştırılır.
- Zamanı; Kan dolaşımı infeksiyonu tespiti için 24 saat içinde en az 3 kez kan kültür seti alınmalıdır.
- Kan kültür sonuçları bildirilirken; ilgili klinikle iletişime geçilerek bir set kan kültüründe tek şişede Koagülaz Negatif *Staphylococcus* üremesi, kontaminasyon olarak bildirilmektedir.

3.5 BOĞAZ-NAZOFARENKS KÜLTÜRÜ

- Steril pamuklu eküvyonlarla alınır. Dil basacağı ile hastanın diline bastırılır.
- Eküvyon sıra ile sağ ve sol tonsillalara ve tonsilla fossalarına, farinks mukozasına iyice sürülür.
- Örnek alınan eküvyonlar dikkatlice ağız mukozasına ve tükürüğe değdirilmeden çekilir. Transport besiyeriyle laboratuvara gönderilir.

3.6 BALGAM KÜLTÜRÜ

- Özellikle sabahları öksürük ile derinden gelen balgam ağızda fazla oyalandırmadan, steril, geniş ağızlı bir kap içerisine alınmalıdır.
- Balgamda bulunan enzimatik etkiler nedeniyle bekletilme esnasında birçok mikroorganizma yok olabileceği için numune hemen incelenmelidir.

3.7 TRAKEAL ASPİRAT

- Steril aspirasyon sondası ile aspire edilen numune steril ağız kapaklı kaplarda laboratuvara ulaştırılmalıdır.

3.8 BRONKOALVEOLER LAVAJ ASPİRASYONU

- Bronkoskopi eşliğinde steril olarak alınan numune steril ağız kapaklı kaplarda laboratuvara ulaştırılmalıdır.

3.9 VÜCUT SIVISI ÖRNEKLERİ

- Vücut sıvısında çalışılacak hücre sayımı için alınacak numune, jelsiz kuru tüplere alınır ve laboratuvara bekletilmeden gönderilir.

4. TIBBİ MİKROBİYOLOJİ 1 LABORATUVARI'NA ÖRNEKLERİN TRANSFERİ:

- Servislerden alınan boğaz, burun, yara, balgam, idrar örnekleri bekletilmeden laboratuvara ulaştırılır. Tüm alınan örnekler maksimum 15 dakika içerisinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
- Örnekler sızdırmaz kaplarda, kapağı iyice kapatılmış olarak, hiçbir şekilde etrafı bulaştırmayacak şekilde transfer edilir.
- Tüm örnekler üzerinde hastanın adı, soyadı, dosya numarası, servisi mutlaka yazılı olmalıdır.
- Kan kültür için mutlaka doktorun otomasyon girişi aynı zamanda istem formu olmalıdır.
- Saat 16:00 a kadar gönderilen numunelerin kayıt barkod etiketleme işlemi laboratuvarımız da yapılmaktadır
- Mesai saati dışında numunelerin kayıt barkod etiketleme işlemi acil sekreterlik tarafından yapılmaktadır.
- Hastanemizde yatışı olmayan ayaktan başvuran hastalarımızın sonuçlarının ne zaman çıkacağı ile ilgili olarak sonuç fişi verilerek bilgilendirilir.

5. LABORATUVAR NUMUNE KABUL/ RED KRİTERLERİ

5.1 TIBBİ MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI 1 NUMUNE KABUL KRİTERLERİ

- Otomasyona doğru giriş yapılan numuneler
- Doğru numune kabına alınan numuneler

- Uzun süre beklememiş ve uygun şartlarda saklanmış numuneler
- İdrar kültürü için, usulüne uygun olarak orta akım idrarı steril kaplara konulmalıdır ve en geç yarım saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır
- Balgam kültürü için verilecek balgam örneği, tercihen sabah verilmeli ve tükürük olmamalıdır.
- Tüm örnekler mümkünse antibiyotik alınmadan verilmiş olmalı, antibiyotik alınmış ise belirtilmelidir
- Kan kültür şişelerinin üzerinde hastanın kimlik bilgileri saat ve tarih tam olmalıdır, kan kültür alma tekniğinde anlatıldığı şekilde, kan alınıp şişelere ekilmiş olmalıdır.

5.2 TIBBİ MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI ÖRNEK RET KRİTERLERİ:

- Örnek kabında hasta bilgileri yok veya eksik ise örnek reddedilir. İlgili hekim ile temas kurularak eksik bilginin tamamlanması sağlanır
- Örnek kap veya tüplerinde kırık, çatlak, dökülme, yabancı madde kontaminasyonu varsa örnek reddedilir.
- Her numune kendisi için uygun tanımlanmış kap (idrar kabı, gaita kabı gibi)veya besiyeri içinde laboratuvara gönderilmelidir. Farklı kaplarda ve besiyerlerinde gönderilen örnekler reddedilir.
- Örneğin alınma ve gönderilme koşullarının istenen test için uygun olmaması durumunda örnek reddedilir. (Aerop şartlarda getirilmiş bir örnekten anaerop kültür istenmesi, fiksatif içerisinde örnek gönderilmesi gibi)
- Aynı gün içerisinde ve aynı test talebiyle bir örneğin iki kez gönderilmiş olması durumunda (kan ve doku örnekleri hariç) doktoruyla görüşerek reddedilir.
- BOS örneğinde miktarı yetersiz ise öncelik konusunda hekim ile görüşülür. Sızıntılı kapta gelen örnek incelenir. Fakat hekim kontaminasyon konusunda bilgilendirilir.
- Hastane yatışının üzerinden 3 günden fazla zaman geçmiş ve antibiyotik kullanan hastalarda kültür için gönderilen dışkı örnekleri reddedilir.
- Kan kültüründe besiyerinin tarihi geçmişse, kan miktarı yetersizse ve kan alımından sonra 12 saat geçse bile örnek reddedilmez. İlgili hekim ile temas kurulur.

5.3 NUMUNE RET SÜRECİ

- Numunenin ret edilmesi durumunda en kısa sürede klinik sorumluya sözlü olarak ret işlemi hakkında geri bildirim yapılmalıdır. Telefon görüşmesi, hasta bilgileri (adı soyadı, protokol numarası, numuneyi gönderen bölüm, testin adı) bildirim yapan kişi, bildirim yapılan kişi, reddedilme nedeni, bildirim yapıldığı tarih ve saat bilgileri HBYS üzerinden sisteme kayıt edilir.

6. PANİK DEĞER BİLDİRİMİ

6.1. TIBBİ MİKROBİYOLOJİ 1 LABORATUVARINDA ÇALIŞILAN TESTLERE AİT PANİK DEĞERLER:

TEST	YAŞ	PANİK DEĞER
Potansiyel biyoterörizm ajanı	Her yaş	<i>Bacillus anthracis</i>
Kan kültürü	Her yaş	Her pozitif üreme
Gaita kültürü	Her yaş	<i>Salmonella, Shigella Vibrio cholera, Campylobacter</i> pozitifliği
Genel kültür ve direk inceleme	Her yaş	1. ARB pozitifliği 2. <i>Brucella</i> spp 3. Bos'da gram boyamada bakteri görülmesi ve/veya kültürde üreme olması 4. kan yaymasının Giemza ile boyanmasında <i>Plasmodium</i> görülmesi.
Epidemiyolojik önemi olan etkenler	Her yaş	Vankomisine dirençli <i>enterococcus</i> (VRE)

6.2

PANİK DEĞER BİLDİRİM SÜRECİ KURALLARI

- Panik değer bildirimleri sözel ve otomasyon sistemi üzerinden yapılmaktadır.
- Panik değer saptandıktan sonra sonuç doktoruna sözel olarak telefonla bildirilir. Telefon görüşmesi, hasta bilgileri, bildirim yapan kişi, panik değer sonucu, bildirim yapıldığı tarih ve saat bilgileri içeren şekilde HBYS üzerinden sisteme kayıt edilir.
- Hasta psikolojisi göz önüne alınarak panik değer uyarısı sonuç çıktısına yansıtılmamaktadır.
- Aynı hastada, tekrarlayan panik değerlerinin her birisi ilgili klinik birime bildirilir.
- Klinisyenin istemi doğrultusunda numune tekrar istenip çalışılabilir.

TIBBİ LABORATUVARLARDA NUMUNE SAKLAMA SÜRELERİ

- Sağlık Bakanlığı'nın, Tıbbi Laboratuvarlarda Numune Saklama Süreleri, Gözetimli Hizmet Laboratuvarları Kapsamındaki Testler hakkındaki 2014/4 sayılı genelgesine uyularak; gaita ve idrar hariç tüm vücut sıvılarına ilişkin numuneler, sonuç raporlandıktan sonra en az 24 saat uygun koşullarda saklanır.

LABORATUVAR SÜREÇLERİNDE GERÇEKLEŞEN HATALAR VE RAMAK KALA OLAYLAR

- Laboratuvarımızda; T.C. Sağlık Bakanlığı, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sağlıkta Kalite ve Akreditasyon Daire Başkanlığı'nın önerileri dikkate alınarak, Laboratuvar Hataları Sınıflandırma Sistemi kullanılmaktadır.

KISITLI ANTİBİYOTİK BİLDİRİMİ

- Laboratuvarımızda T.C. Sağlık Bakanlığı, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları Daire Başkanlığı'nca yayınlanan "Ulusal Mikrobiyoloji Standartları: Bulaşıcı Hastalıklar Laboratuvar Tanı Rehberi" esaslarına göre çalışma yapılmaktadır. Kısıtlı antibiyogram bildirimini ise CLSI dökümanlarında yer alan önerileri dikkate alarak EUCAST standartlarına uygun olarak yapılmaktadır.

TIBBİ MİKROBİYOLOJİ 1 LABORATUVARI AYRINTILI TEST TABLOSU

BOYALI MİKROSKOPİK İNCELEME

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Kan, balgam,derin aspirasyon,yara,mayı üretral akıntı vs
Ön hazırlık
Örnek alımı	Kültür için gönderilen örnekler direkt mikroskopik inceleme için de kullanılabilir.
Örnek kabul/red	Kabın üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz kaplar Reddedilir
Örnek transferi	18-25°C
Örnek kabı	Steril tüp veya steril enjektör içinde sıvı materyal,steril tüp içinde eküviyon sürüntüsü
Sonuç verme	2-3 saat kültürle birlikte gönderilen örnekler için 1 gün sonra

Boğaz kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	boğaz sürüntüsü
Ön hazırlık
Örnek alımı	Eküviyon ucu her iki tonsil ve posterior farenkse bastırılarak döndürülerek sürülür.
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler,aynı hastadan aynı gün içinde alınan ikinci örnek reddedilir.
Örnek transferi	18-25°C <24 saat
Örnek kabı	Steril tüp içinde eküviyon
Sonuç verme	24-48 saat

Burun sürüntüsü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Burun sürüntüsü
Ön hazırlık
Örnek alımı	Her iki burun deliğinin yan duvarlarından ve 2-2.5 cm.derinden eküvyon döndürülerek örnek alınır
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler Aynı hastadan aynı gün içinde alınan ikinci örnek Reddedilir.
Örnek transferi	18-25°C <24 saat
Örnek kabı	Steril tüp içinde eküvyon
Sonuç verme	24-48 saat

İdrar kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	İdrar ≥1 ml
Ön hazırlık
Örnek alımı	Normal yolla orta akım idrar, suprapubik aspirasyon ya da steril sondadan alınır.
Örnek kabul/red	İdrar kabı üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. Hastadan aynı gün içinde alınan ikinci örnek, isimsiz ve ağzı tam kapanmamış idrar kapları reddedilir.
Örnek transferi	18-25°C
Örnek kabı	Steril idrar kabı
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Balgam kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Balgam
Ön hazırlık	...
Örnek alımı	Sabah tercihen aç karnına alınır
Örnek kabul/red	Balgam kabının üzerinde hasta bilgileri tam olmalıdır. Hasta bilgileri bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. isimsiz, aynı hastadan aynı gün içinde ikinci örnek, tükürükle karışık veya saf tükürük ise, 24 saat toplanmış balgam reddedilir.
Örnek transferi	18-25 °c < 2 saat
Örnek kabı	Steril kap
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Gaita kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Gaita
Ön hazırlık	...
Örnek alımı	Ceviz büyüklüğünde ve kabın dışına bulaştırılmadan alınır
Örnek kabul/red	Kabın üzerinde hasta bilgileri bilgisayar kaydıyla aynı olmalıdır. Herhangi koruyucu içermeyen dışkı kabı, isimsiz kaplar ve aynı gün içinde gönderilen ikinci örnek reddedilir.
Örnek transferi	18-25 °c < 30 dk (dışkı kabı içinde)
Örnek kabı	Dışkı kabı
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Rektal sürüntü kültürü (VRE taraması)

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Rektal ve perirektal sürüntü
Ön hazırlık	...
Örnek alımı	Rektal kanala 2-5 cm girilir ve dışkı toplanır veya rektal/perirektal bölgeden sürüntü alınır
Örnek kabul/red	Transport besiyerine iyice batırılmamış eküvyonlar reddedilir.
Örnek transferi	<24 saat
Örnek kabı	Steril eküvyonlu transport besiyeri
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Plevral mayi kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Plevral mayi
Ön hazırlık
Örnek alımı	Deri %70 lik alkolle silindikten sonra steril enjektörle plevral mayi aspire edilir
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler aynı hastadan aynı gün içinde alınan ikinci örnek reddedilir.
Örnek transferi	18-25°c
Örnek kabı	Steril tüp içinde
Sonuç verme	24-48 saat

Abse kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Abse tabanından alınan sürüntü

Ön hazırlık	...
Örnek alımı	Deri %70 lik alkolle silindikten sonra steril enjektörle abse mayi aspire edilir ve lezyon tabanından steril eküvyonla sürüntü ya da doku alınır
Örnek kabul/red	Tüp üzerinde hasta bilgileri bilgisayar kaydıyla aynı olmalıdır.isimsiz gönderilen örnekler aynı hastadan aynı gün içinde alınan ikinci örnek reddedilir.
Örnek transferi	18-25°c
Örnek kabı	Steril tüp içinde eküvyon,steril enjektör içinde sıvı ya da doku materyali
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Perikard mayi kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Perikard mayi
Ön hazırlık
Örnek alımı	Deri çevresi %70 lik alkolle silindikten sonra steril enjektörle mayi aspire edilir.
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler reddedilir.
Örnek transferi	18-25°c
Örnek kabı	Steril tüp veya steril enjektör içinde sıvı materyal
Sonuç verme	24-48 saat

Sürüntü veya Doku kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Her türlü sürüntü veya doku materyali
Ön hazırlık
Örnek alımı	Yara çevresi temizlendikten sonra steril eküvyon lezyon üzerine sürülerek sürüntü veya doku örneği alınır.
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler reddedilir.
Örnek transferi	18-25°c

Örnek kabı	Eküvyon sürüntü veya steril kap içinde doku materyali
Sonuç verme	24-48 saat

Parasentez mayi kültürü	
Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Parasentez mayi
Ön hazırlık
Örnek alımı	Deri çevresi %70 lik alkolle silindikten sonra steril enjektörle mayi aspire edilir.
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler reddedilir
Örnek transferi	18-25°C
Örnek kabı	Steril tüp içinde eküvyon steril enjektör içinde sıvı materyal
Sonuç verme	24-48 saat

Dren mayi kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Dren mayi
Ön hazırlık
Örnek alımı	Deri çevresi %70 lik alkolle silindikten sonra steril enjektörle mayi aspire edilir.
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler reddedilir.
Örnek transferi	18-25°C
Örnek kabı	Steril tüp veya steril enjektör içinde sıvı materyal
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Üretral akıntı (Gonokok kültürü)

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Üretral akıntı materyali veya sürüntüsü
Ön hazırlık
Örnek alımı	Steril eküvyonla üretral ağzından alınır
Örnek kabul/red	Tüp üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar

	kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler reddedilir.
Örnek transferi	18-25°c
Örnek kabı	Steril eküviyon veya steril kap
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Bronkoalveolar sıvı

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Bronkoalveolar sıvı
Ön hazırlık
Örnek alımı	Steril şartlarda klinisyen tarafından alınır.
Örnek kabul/red	Materyalin gönderildiği kabın üzerinde hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz tüpler reddedilir.
Örnek transferi	18-25°c
Örnek kabı	Steril kap
Sonuç verme	24-48 saat sonra

Kan kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Kan
Ön hazırlık
Örnek alımı	Kan kültür şişesi
Örnek kabul/red	Örneğin gönderildiği şişenin üzerinde hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz kan kültür şişeleri Reddedilir Şişeler buzdolabında bekletilmemelidir.
Örnek transferi	18-25°c <2 saat
Örnek kabı	Kan kültür şişesi
Sonuç verme	3-9 gün sonra, Brucella spp. için 21 gün

Katater kültürü

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	katater
Ön hazırlık
Örnek alımı	Gönderilen katater 4-5 cm.den daha uzun olmayacak şekilde steril kaba alınmalıdır.
Örnek kabul/red	kap üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz kaplar reddedilir.
Örnek transferi	18-25°C
Örnek kabı	Steril kap
Sonuç verme	24-48 saat

LÖKOSİT SAYIMI (NAGOETTA LAM)

Çalışma zamanı	Hergün	
Örnek türü	Bos, idrar, periton, plevra vs	
Ön hazırlık	
Örnek alımı	Steril şartlarda alınan mayiler ve ponksiyon ile alınan sıvı örnekler	
Örnek kabul/red	Gönderilen tüp veya kap üzerindeki hasta dosya numarası bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır. İsimsiz kaplar reddedilir.	
Örnek transferi	18-25°C	
Örnek kabı	Steril kap	
Sonuç verme	Aynı gün	

Gaitada direkt mikroskopik inceleme

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Gaita
Ön hazırlık	...
Örnek alımı	Ceviz büyüklüğünde ve kabın dışına bulaştırılmadan alınır
Örnek kabul/red	Kabın üzerinde hasta bilgileri bilgisayar kaydıyla aynı olmalıdır.herhangi koruyucu içermeyen dışkı kabı. İsimsiz kaplar ve aynı gün içinde gönderilen ikinci örnek reddedilir.
Örnek transferi	18-25 °c < 30 dk (dışkı kabı içinde)
Örnek kabı	Dışkı kabı
Sonuç verme	Aynı gün

Kalın damla yaymada plasmodium aranması

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	kan
Ön hazırlık	...
Örnek alımı	Parmak ucu merkezden periferine doğru temizlendikten sonra steril lansetle delinir,hafifçe sıkılarak gelen kan lam üzerine yayılır
Örnek kabul/red	Laboratuvar personeli yada doktoru tarafından direk parmaktan alınır. Edtalı tüpe alınmış kan reddedilir.
Örnek transferi	18-25 °c
Örnek kabı	Lam
Sonuç verme	Aynı gün

İnce yaymada plasmodium aranması

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	kan

Ön hazırlık	...
Örnek alımı	Parmak ucu merkezden periferik doğru temizlendikten sonra steril lansetle delinir, hafifçe sıkılarak gelen kan lam üzerine damlatıldıktan sonra üzerine başka bir lam dikey olarak kapatılır ve hızlıca ters yönde kaydırılarak yayılır
Örnek kabul/red	Laboratuvar personeli ya da doktoru tarafından direk parmaktan alınır. Edtali tüpe alınmış kan reddedilir.
Örnek transferi	18-25 °c
Örnek kabı	Lam
Sonuç verme	Aynı gün

Her türlü materyalde ARB aranması

Çalışma zamanı	Hergün
Örnek türü	Balgam,derin aspirasyon,idrara, mayi vs
Ön hazırlık	...
Örnek alımı	İdrar ve balgam örneği 3 gün arka arkaya sabah verilmeli
Örnek kabul/red	Gönderilen kabın üzerinde hasta bilgileri tam olmalıdır.hasta bilgileri bilgisayar kaydındaki bilgilerle aynı olmalıdır.isimsiz kaplar reddedilir.
Örnek transferi	18-25 °c < 2 saat
Örnek kabı	Steril kap
Sonuç verme	Aynı gün